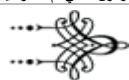


# آزمون علمی قم - الوسيط - پ ۶ - اردیبهشت ۱۴۰۳



توجه: لطفاً به تمامی سؤالات پاسخ دهید؛ هر ۴ سوال غلط یک نمره منفی دارد.

۱. نوع حجیت «قطع» چیست؟

- ا. اصولی ☐ ب. شرعی ☐ ج. عقلی ☐ د. منطقی ☐

۲. «سنت» از مصادیق کدام دسته از ادله است؟

- ا. القطعیة إذا أريد منها الخبر الحاكی عن السنّة الواقعيّة ☐ ب. الظنّیة إذا أريد منها قول المعصوم و فعله و تقريره ☐ ج. القطعیة مطلقاً ☐ د. الظنّیة مطلقاً ☐

۳. عمل به «قیاس منصوص العلة» از قبیل عمل به چیست؟

- ا. قیاس اولویت ☐ ب. سنت ☐ ج. کتاب ☐ د. قیاس مستنبط العلة ☐

۴. با توجه به مفاد اخبار تسامح در ادله سنن، نظر مصنف در فرضی که «خبر غیر معتبر بر وضو در وقت خاص» قائم شود چیست؟

- ا. استحباب وضو ☐ ب. ترتب ثواب بر وضو ☐ ج. اعتبار خبر ☐ د. رافعیّت وضو برای حدث ☐

۵. مراد از «مرفوع» در حدیث رفع چیست؟

- ا. جميع الآثار أو الآثار البارزة ☐ ب. خصوص المؤاخذه ☐ ج. الأثر المناسب لكل واحد من الفقرات ☐ د. خصوص الآثار البارزة ☐

۶. در فرض علم اجمالی به «نجاست یکی از دو ظرف» اگر قائل به وجوب موافقت التزامی و التزام به وجود نجس شویم، حکم چیست؟

- ا. جریان اصل طهارت ☐ ب. عدم جریان اصل در اطراف علم ☐ ج. جریان اصل اباحه ☐ د. عدم جریان اصل طهارت و جریان اصل حلیت ☐

۷. در صورت نقل «اتفاق علما بر حکم یک واقعه» از سوی مجتهد برای دیگری، کدام نوع اجماع ثابت است؟

- ا. اجماع منقول برای منقول الیه ☐ ب. اجماع محصل برای منقول الیه ☐ ج. اجماع محصل برای ناقل و منقول الیه ☐ د. اجماع منقول بر ناقل ☐

۸. کدام قسم از «شهرت» موهون است؟

- ا. فتوایی نزد متأخرین ☐ ب. عملی در خبر ضعیف ☐ ج. روایی در خبر مورد اعراض فقها ☐ د. فتوایی نزد متقدمین ☐

۹. کدام مورد، از ویژگی‌های قطع نیست؟

- ا. کاشفیت ☐ ب. معذرت ☐ ج. منجزیت ☐ د. اصابت به واقع ☐

۱۰. در صورتی که موضوع حجیت در خبر واحد، «الخبر الموثوق بصدوره» باشد شامل کدام قسم از اقسام خبر می‌شود؟

- ا. خبر صحیح و حسن فقط ☐ ب. خبر صحیح و حسن و موثق فقط ☐ ج. خبر موثق فقط ☐ د. خبر صحیح و حسن موثق و ضعیف ☐

۱۱. جایگاه «اجماع محصل نزد امامیه» چیست؟

- ا. أحد مصادر التشريع بما هو هو ☐ ب. کاشف عن حجة شرعية ☐ ج. دلیل علی حکم الشرعی ☐ د. لا اعتبار بها ☐

۱۲. عبارت «تجدید عثمان أذاناً ثانياً لصلاة الجمعة لما كثر المسلمون و لم يكف الأذان بين يدي الخطيب و إعلامهم» مثال برای چیست؟

- ا. مصالح مرسله ☐ ب. فتح ذرایع ☐ ج. استحسان ☐ د. سد ذرایع ☐

۱۳. با توجه به اینکه قطع از «صفات نفسیه ذات اضافه است» اضافه آن به چیزی صحیح است؟

- ا. قاطع فقط ☐ ب. مقطوع به فقط ☐ ج. شیء خارجی فقط ☐ د. قاطع و مقطوع به ☐

۱۴. وجه افتراق «نص و ظاهر» چیست؟

- أ. در نص تناقض در قول ممکن نیست، برخلاف ظاهر ☐  
 ج. در نص تضاد در قول ممکن نیست، برخلاف ظاهر ☐  
 ب. ظاهر قابل تأویل است، برخلاف نص ☐  
 د. ظاهر قابل تأویل نیست، برخلاف نص ☐

۱۵. «سد ذرایع» بر کدام مورد، اطلاق نمی‌شود؟

- أ. ما یفرضی إلى الحرام ☐  
 ج. العمل الذی لا یعدّ حلالاً لکنّ الفاعل یتوصلّ به إلى فعل حلال ☐  
 ب. ما یتوقّف علیه وجود الشیء ☐  
 د. الوسائل الموضوعة للأمور المباحة غیر أنّ فاعلها قصد به الحرام ☐

۱۶. کدام مورد، «حکم شرعی مستکشف از طریق ملازمه» نیست؟

- أ. وجوب مقدّمه واجب ☐  
 ب. حرمت مقدّمه حرام ☐  
 ج. وجوب نماز جمعه ☐  
 د. فساد عبادت منهی عنها ☐

۱۷. در فرضی که «طرف معینی از اطراف علم اجمالی، محل اضطرار باشد» حکم اجتناب از «طرف دیگر» چیست؟

- أ. وجوب در صورت تحقق اضطرار بعد از علم اجمالی ☐  
 ب. وجوب در صورت تحقق اضطرار قبل از علم اجمالی ☐  
 ج. وجوب مطلقاً ☐  
 د. جواز مطلقاً ☐

۱۸. با توجه به حدیث «لَا يُزَوِّجُ الْبِكْرَ الصَّغِيرَةَ إِلَّا وَلِيَّهَا»، حکم «لزوم ولایت بر تزویج برای ثیوبه صغیره» طبق کدام قاعده ثابت است؟

- أ. تخریج مناط ☐  
 ب. قیاس اولویت ☐  
 ج. تنقیح مناط ☐  
 د. قیاس منصوص العله ☐

۱۹. «التزام و عمل به ظن» در چه صورتی «بدعت» نیست؟

- أ. علم به عدم دلیل قطعی بر حجیت ظن ☐  
 ج. اقامه دلیل بر جواز افتاء بر وفق آن ☐  
 ب. شک در صحت اسناد مؤدای آن به شارع ☐  
 د. اذن به حکم الله بودن مؤدای آن در فرض شک ☐

۲۰. بحث از «حجیت ظواهر کتاب و تمسک به آن» در صورت فحص از چه نوع قرائنی، مطرح می‌شود؟

- أ. عقلی ☐  
 ب. لفظی متصل ☐  
 ج. حالی منقول ☐  
 د. جمیع قرائن ☐

۲۱. کدام مورد از «ارکان قیاس» نیست؟

- أ. مقیس ☐  
 ب. الغای خصوصیت ☐  
 ج. علت ☐  
 د. حکم ☐

۲۲. کدام یک از «اقسام شهرت» کاشف از «وجود نص معتبر در سابق و عدم وصول آن در زمان حال» است؟

- أ. روایی ☐  
 ب. عملی ☐  
 ج. خبری ☐  
 د. فتوایی ☐

۲۳. در چه فرضی «اصول عملیه» جریان دارد؟

- أ. وجود خبر متواتر ☐  
 ب. فقدان شک ☐  
 ج. وجود ظن معتبر ☐  
 د. فقدان دلیل قطعی یا علمی ☐

۲۴. مراد از «تفسیر» در «تفسیر به رأی» چیست؟

- أ. کشف القناع عن وجه المراد ☐  
 ب. الميل إلى أحد الجانبين ☐  
 ج. تأویل الکلام ☐  
 د. تطبیق الظاهر علی مصداقه ☐

۲۵. مراد از «ما» در فقره «رفع ما لا یعلمون» چیست؟

- أ. موصوله و مختص حکم ☐  
 ب. استفهامیه و اعم از حکم و موضوع ☐  
 ج. استفهامیه و مختص موضوع ☐  
 د. موصوله و اعم از حکم و موضوع ☐

۲۶. رابطه «اصل موضوعی» با «اصل برائت» و «اصل حلیت» چیست؟

- أ. تقدیم اصل برائت بر اصل موضوعی و اصل حلیت ☐  
 ج. تقدیم اصل حلیت و اصل برائت بر اصل موضوعی ☐  
 ب. تقدیم اصل موضوعی و اصل برائت بر اصل حلیت ☐  
 د. تقدیم اصل موضوعی بر اصل برائت و اصل حلیت ☐

۲۷. دو عنوان «فتح ذرايع» و «سد ذرايع» به ترتيب از اصول کدام يك از مذاهب عامه است؟

- أ. مالکيه - حنفیه ☐ ب. شافعيه - حنفیه ☐ ج. حنفیه - مالکيه ☐ د. حنفیه - شافعيه ☐

۲۸. بهترين دليل بر «حجيت خبر واحد» چیست؟

- أ. سيرة عقلا ☐ ب. اجماع ☐ ج. روايت ☐ د. آيه نبأ ☐

۲۹. اگر شك مكلف، بدون يقين سابق باشد و احتياط نیز ممكن نباشد، کدام اصل جريان می يابد؟

- أ. برائت عقلي ☐ ب. تخيير ☐ ج. استصحاب ☐ د. برائت نقلي ☐

۳۰. قياسي که در آن فرع نسبت به حکم، اولی' از اصل باشد، چه نام دارد؟

- أ. اولويت ☐ ب. مستنبط العلة ☐ ج. منصوص العلة ☐ د. تنقيح مناط ☐

۳۱. عمدة نزاع بين «اصولي» و «اخباري» در کدام دسته از شبهات است؟

- أ. حکمیة تحريمیه ☐ ب. موضوعیه ☐ ج. وجوبیه ☐ د. دوران بين وجوب و حرمت ☐

۳۲. با توجه به فقره «رفع الخطأ» در حديث رفع، در صورت «وقوع قتل به صورت خطأ» مرفوع چیست؟

- أ. اثر مترتب بر عنوان خطأ مانند ديه ☐ ب. اثر قتل مانند قصاص ☐ ج. عنوان قتل اعم از عمدی و خطایی ☐ د. عنوان قتل و اثر آن مانند قصاص ☐

۳۳. کدام گزینه از شرايط جريان قاعده «قبح عقاب بلا بيان» در تکليف مشکوک است؟

- أ. فحص تام از دليل ☐ ب. وجود اصل تکليف ☐ ج. دستیابی به دليل ☐ د. عدم یأس از دليل ☐

۳۴. مطابق با کدام قاعده، در فرض «شك در اصل تکليف و موارد مشکوک الحکم» لزوم احتياط جريان دارد؟

- أ. دفع ضرر محتمل ☐ ب. حق طاعت مولا ☐ ج. لزوم اشتغال ☐ د. استصحاب بقای تکليف ☐

۳۵. در فرض «شك در تذکيه حيوان» مقتضای اصل موضوعی چیست؟

- أ. اصاله التذکيه ☐ ب. استصحاب عدم تذکيه ☐ ج. استصحاب بقای حليت ☐ د. اصل برائت عقلي ☐

۳۶. استدلال به آيه «مَکُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى بُعِثَ رَسُوْلًا» بر «برائت در شبهات تحريمیه» در چه فرضی صحيح است؟

- أ. عدم وصول بيان به عنوان اولی فقط ☐ ب. عدم وصول بيان به عنوان ثانوی فقط ☐

- ج. عدم وصول بيان به عنوان اولی و ثانوی ☐ د. عدم وصول بيان به عنوان ظاهری فقط ☐

۳۷. کدام مورد، از مصاديق جريان «اصل احتياط» نیست؟

- أ. الشبهة التکلیفیة قبل الفحص ☐ ب. الشبهة البدویة بعد الفحص ☐ ج. الشبهة البدویة التي كان للمحتمل أهمية بالغة ☐ د. الشبهة الدائرة بين وجوب فعل و ترك آخر ☐

۳۸. ملاک جريان «اصل تخيير» چیست؟

- أ. امکان موافقت قطعی ☐ ب. عدم امکان مخالفت قطعی ☐ ج. امکان مخالفت قطعی ☐ د. عدم امکان موافقت قطعی ☐

۳۹. معيار شکل گیری «احکام شرعی» چیست؟

- أ. ضرر یا نفع شخصی ☐ ب. فعل خارجی مکلف ☐ ج. مصالح و مفسد نوعی ☐ د. قصد و نیت فرد ☐

۴۰. رابطه «مفاد اصل اباحه» با «علم اجمالی به الزام» چیست؟

- ا. تساوی ☐ ب. عام و خاص من وجه ☐ ج. تنافی و تباین ☐ د. عام و خاص مطلق ☐

۴۱. در کدام مورد، «تنجیز علم اجمالی وجوب اجتناب» ثابت نیست؟

- ا. علم اجمالی به ربوی بودن یکی از دو بیع ☐ ب. علم اجمالی به نجاست آب یکی از دو ظرف ☐  
ج. علم اجمالی به نجاست این ظرف آب یا غصبی بودن آب دیگر ☐ د. علم اجمالی به وقوع نجاست در آب قلیل یا آب کر معین ☐

۴۲. حکم «شبهه غیر محصوره» و دلیل آن چیست؟

- ا. عدم لزوم اجتناب به دلیل خروج آن از عنوان شبهه ☐ ب. لزوم اجتناب به دلیل اعتنای عقلاً ☐  
ج. عدم لزوم اجتناب به دلیل اعتنای عقلاً و تحقق عسر و عرج ☐ د. لزوم اجتناب به دلیل عقل و قاعده اشتغال ☐

۴۳. مثال «دوران عبادت در ایام استظهار بین وجوب و حرمت» مصداق کدام شک است؟

- ا. الشک فی التکلیف إذا کان نوعه مجهولاً ☐ ب. الشک فی المکلف به إذا کان نوع التکلیف معلوماً ☐  
ج. الشک فی التکلیف إذا کان نوعه معلوماً ☐ د. الشک فی المکلف به إذا کان نوعه مجهولاً ☐

۴۴. در شبهه محصور، با وجود علم وجدانی به تکلیف، لازمه «امکان جعل ترخیص بعض اطراف» چیست؟

- ا. تحقق الإرادتين بلا محذور ☐ ب. اجتماع الإرادتين المثليين ☐ ج. تحقق الإرادة الواحدة ☐ د. اجتماع الإرادتين المتضادتين ☐

۴۵. شروط «تأثیر و تنجیز علم اجمالی» چیست؟

- ا. قطع به اصل تکلیف و احتمال وجود تکلیف در اطراف ☐ ب. شک در اصل تکلیف و قطع به وجود تکلیف در اطراف ☐  
ج. قطع به اصل تکلیف و قطع به وجود تکلیف در اطراف ☐ د. شک در اصل تکلیف و احتمال وجود تکلیف در اطراف ☐

۴۶. در فرض «ترک سهوی جزء مرکب مانند نماز و وجود اطلاق برای دلیل مرکب فقط» حکم چیست؟

- ا. اخذ به مقتضای اطلاق دلیل مرکب و حکم به صحت جزء منسی ☐ ب. عدم اخذ به مقتضای اطلاق دلیل مرکب و بطلان مأتی به ☐  
ج. اخذ به مقتضای اطلاق دلیل و حکم به صحت مأتی به ☐ د. عدم اخذ به مقتضای اطلاق دلیل به بطلان منسی ☐

۴۷. مورد «الدين المردّد بين الدرهم و الدرهمين» مثال برای چیست؟

- ا. دوران بین متباینین ☐ ب. شک در اصل تکلیف ☐ ج. اقل و اکثر استقلالی ☐ د. اقل و اکثر ارتباطی ☐

۴۸. در صورت «دوران واجب بین مطلق رقبه و رقبه مؤمنه» کدام اصل جریان دارد؟

- ا. احتیاط ☐ ب. براءت عقلی و نقلی ☐ ج. براءت نقلی فقط ☐ د. براءت عقلی فقط ☐

۴۹. در صورت تعریف «ترک القیاس و الأخذ بما هو أوفق للناس» برای استحسان، رابطه «استحسان» و «قیاس» چیست؟

- ا. تباین و تضاد ☐ ب. تخصیص قیاس به وسیله استحسان ☐ ج. تخصیص استحسان به وسیله قیاس ☐ د. عام و خاص من وجه ☐

۵۰. در صورت «ترتیب حکم بر واقع بدون دخالت علم و قطع» تصور کدام قسم از «قطع» ممکن است؟

- ا. طریقی ☐ ب. موضوعی صفتی ☐ ج. قطاع ☐ د. موضوعی طریقی ☐